

Анотація «Антропогенні ландшафти»

1. Назва курсу: «Антропогенні ландшафти»

2. Лектор: Шуліка Борис Олександрович, канд. геогр. наук

3. Статус: вибіркова дисципліна

4. Курс: 4й курс, 7й семестр; (ЗФН – 4й курс, 7й семестр)

5. Кількість: кредитів: 4; академічних годин: 120 годин (у тому числі 24 години - лекції, 24 години - практичні заняття, 72 години - самостійна робота).

(ЗФН – Кількість: кредитів: 4; академічних годин: 120 годин (у тому числі 14 години - лекції, 6 годин - практичні заняття, 100 годин - самостійна робота)

6. Курс «Антропогенні ландшафти» тісно пов'язаний із навчальними дисциплінами що вивчалися раніше, безпосередньо «Ландшафтознавство», «Фізична географія України», «Природні умови і ресурси України», але більш детально пояснює різні форми прояву людської діяльності в ландшафті. Вплив людської діяльності на довкілля, наслідки впливу (як позитивні, так і негативні дії, що відбуваються у результаті змін компонентів довкілля), антропогенний вплив, його показники впливу, та оцінка впливу діяльності людини.

7. Опис курсу:

Знання антропогенного ландшафтознавства, та те, як воно розвивається в Україні, дозволить робити прогностичні та оціночні висновки про майбутні антропогенні ландшафти, як основу вивчення дисципліни. Найбільше це стосується антропогенних змін, тобто зміни природних систем під впливом будь-якої господарської діяльності людини.

Мета курсу – формування у студентів уявлень та чіткого розуміння того, що у ландшафтній сфері Землі є не тільки природні комплекси, а поряд з ними функціонують і антропогенні.

Основні завдання вивчення дисципліни:

- навчити студентів теорії з основ антропогенного ландшафтознавства;
- навчити виявляти, характеризувати антропогенні ландшафтні комплекси;
- навчити студентів оцінювати сучасний стан антропогенних ландшафтних комплексів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

Знати: сучасні теоретичні і методологічні основи антропогенного ландшафтознавства; предмет, об'єкт і методи дослідження; механізм утворення і функціонування антропогенних ландшафтних комплексів; сучасні класифікації та поділи антропогенних ландшафтів та їх місце в ландшафтній сфері Землі.

Вміти: виявляти та характеризувати антропогенні ландшафтні комплекси; знаходити їх межі; встановлювати зв'язки та їх взаємодію з сусідніми ландшафтними комплексами;

виявляти негативні наслідки впливу на природне середовище;
проводити їх сучасну оцінку для будь-яких видів використання та мати можливість передбачити їх подальший розвиток.

8. Головною формою організації вивчення курсу є:

- лекції, бесіди, лекції-диспути;
- практичні роботи (здійснення аналізу графіків, карт, схем, таблиць) для закріплення у студентів основних положень теоретичного курсу;
- консультації (усні та письмові відповіді на питання);
- контрольна робота (яка дає можливість перевірити засвоєння навчального матеріалу всіма студентами, виміряти обсяг і рівень конкретних знань, умінь і навичок);
- самостійна робота виконується у формі анотацій, презентацій та ілюстративних матеріалів.

9. Форми організації контролю знань, система оцінювання – усне експрес-опитування, виконання практичних робіт, поточна контрольна робота, залік.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка для екзамену
90 – 100	відмінно
70-89	добре
50-69	задовільно
1-49	незадовільно

10. Мова викладання: українська

11. Список рекомендованої літератури:

- ✓ Волошин І. М. Ландшафтно-екологічні основи моніторингу / І. М. Волошин. – Львів : Простір, 1998. – 355 с.
- ✓ Гродзинський М. Д. Пізнання ландшафту: місце і простір / М. Д. Гродзинський. – К. : Київський ун-т, 2005. – У 2-х тт.– Т.1.– 431 с. – Т.2.– 503 с.
- ✓ Гродзинський М. Д. Основи ландшафтної екології : підручник / М. Д. Гродзинський. – К: Либідь, 1993. – 224 с.
- ✓ Гуцуляк В. М. Ландшафтна екологія / Ландшафтна екологія : підручник для студентів вищих навчальних закладів / В. М. Гуцуляк, Н. В. Максименко, Т. В. Дудар. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. – 284 с.
- ✓ Денисик Г.І. Антропогенні ландшафти Прапвобережної України. – Вінниця: Арбат, 1998.– 292 с.

- ✓ Дроздов К.А. Проблемы систематики антропогенных ландшафтов (локальный уровень исследований) // Антропогенные ландшафты: структуры, методы и прикладные аспекты изучения. Сб. науч. тр. – Воронеж: Изд-во ВГУ, 1998.– с.89–95.
- ✓ Исаченко А.Г. Ландшафтоведение и физико-географическое районирование: Учеб.– М.: Высш. шк., 1991.–366 с.
- ✓ Мельник Л. Ландшафтный мониторинг / Л. Мельник, Г. Миллер. – К., 1993. – 145 с.
- ✓ Міхелі С. В. Основи ландшафтознавства / С. В. Міхелі. – К. ; Кам'ян.-Поділ. : Абетка-Нова, 2002. – 184 с.
- ✓ Мильков Ф.Н. Человек и ландшафты. – М.: Мысль, 1973.– 224 с.
- ✓ Федотов В.И. Техногенные ландшафты: теория, региональные структуры, практика. – Воронеж: Изд-во ВГУ, 1985. – 192 с.
- ✓ Шищенко П. Г. Прикладная физическая география. – К.: Вища шк., 1988.– 192 с.
- ✓ Шищенко П. Г. Принципы и методы ландшафтного анализа в региональном проектировании / П. Г. Шищенко. – К. : Фитосоциоцентр, 1999.– 284 с.